

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

865. Intra quod tempus expedienda permutatio, hov est, facienda receptio resignationis talis mutuæ, & collatio beneficiorum compermut atorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

non causetur in permutatione subreptio; cum ea non ponderetur, nisi in provisionibus coram Ordinario faciendis. Cardin. de Luca de benef. d. 40. n. 16. Item ut exprimi non solet gravis ætas, vel mala valetudo unius ex compermutantibus, cum satis in hoc provifum fit per regulam Cancellariæ de viginti, seu de infirm. resign. Card. de Luca ibid. n. 17.

Questio 861. An igitur hæc Regula de infirm. resign. locum habeat in permutationibus tam factis coram Papa, quam factis coram Ordinario?

1. **R**espondeo ad primum: Habere illam locum in permutatione facta coram Papa, ita ut si resignans permutationis gratiâ moriatur intra viginti dies præstiti consensûs, beneficium illius permutatum alteri liberè conferri possit, si ve permutatio fuerit æqualis, si ve inæqualis. Chok. de permut. p. 1. c. 5. n. 1. & 2. citans Rebuff. in pr. in hanc reg. gl. 4. in princip. Paris. de resig. l. 12. q. 5. n. 15. Gonz. ad reg. gl. 14. n. 54. Wamel. To. 1. conf. 257. n. 12. & c. juxta futius à nobis dicta supra, ubi, an infirmi resignare possint in favorem.

2. Respondeo ad secundum: Etiam locum habere illam, si fiat permutatio coram Ordinario, propter clara illius regula verba, quæ auctoritate, Chok. loc. cit. n. 7. Et licet ibi quoque dicat, sententiam oppositam videri satis plausibilem, & à multis viris doctis receptam, citans pro ea Boëtium Epo. in c. cum universorum. de rer. permut. n. 157. & auctorem Analyt. comment. ad hanc reg. n. 30. & seq. Addit tamen, se illam putare miuùs tutam, nisi Rotæ præjudiciis confirmetur.

Questio 862. An subsistat permutatio facta sub conditione, ut alter compermutantium debita compermutantis solvat, vel expensis ab eo factis?

Respondeo: Dum debita hæc contracta sunt à beneficiario nomine Ecclesiæ, cui præest, si ve contemplatione beneficii in ejusdem meliorationem aut conservationem, subsistere permutationem citra ullam simoniæ labem; cum jam sit conditio, quæ tacite inest, seu onus, quod incumbit ipsi beneficio, adeoque cujuscumque ejus possessoris, etiam sine illius expressione ab eo solvendum. Illicitam verò esse, & simoniacam permutationem, cum dicta conditione seu pacto, si debita contracta à beneficiario suo nomine, aut in ejus rem & utilitatem conversa, sic inquam tradunt Azor. p. 2. l. 7. c. 29. q. 31. Chok. p. 2. c. 19. n. 3. & taliter intelligendi Gamb. ad c. licet. de rer. permut. in 6. n. 151. Federic. de perm. q. 39. dum simpliciter sine dicta distinctione tradunt, permutationem sub tali conditione licite fieri posse; eò quòd conditiones, quæ tacite insunt, in pactum deduci queant, et si addant, conditionem illam non esse exprimendam. Cum resignatio beneficii fieri debeat absque ullo pacto. Idem tenent Azor & Chok. de impensis, quas de suo Beneficiarius fecit in bonum beneficii, quòd fieri possit permutatio cum pacto illas refundendi. Verùm vide dicta de hoc supra, ubi de resignatione facta sub conditione, & simoniacæ.

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III.

Questio 863. An qualitas requisita in beneficiis aliis vacantibus, vel etiam onus afficiens beneficia aliter, quam ex resignatione facta permutationis gratiâ, requiratur quoque, & afficiat beneficia vacantia ex causa permutationis?

Respondeo affirmativè Garc. p. 11. c. 3. n. 6. citans Puteum decis. 331. & 338. Mohed. decis. 7. de concess. præb. constat ex dictis supra. Sicnamque beneficia patrimonialia in compermutante requirunt hanc qualitatem, ut sit de tali urbe, loco & c. Garc. ibid. n. 7. Sic requirunt certam ætatem, compermutari nequeunt, nisi cum habente illam ætatem. Paris. l. 4. q. 9. n. 25. sic (quod concernit alteram partem quæst. nempe onera, quibus obnoxium beneficium) privilegium de fructibus primi anni beneficiorum vacantium, de quo in c. si propter. de rescrip. in 6. comprehendit quoque beneficia vacantia causâ permutationis. Garc. cit. c. 3. n. 8. citans Federic. sic Annatam deberi quoque ex beneficiis permutatis, eò quòd & hæc verè resignentur, vacent, & conferantur, tradit Azor p. 2. l. 7. c. 30. n. 10. citans Joan. And. & Archid. in cit. c. si propter.

Questio 864. An permutatio fieri possit per temporis intervalla?

Respondeo affirmativè. v. g. dum Titius coram Episcopo suo permutationis gratiâ dimittit beneficium suum, & dein priùs post menses aliquot recipit beneficium Caji sibi collatum, quod is habebat in alia diocesi, & dimiserat coram suo Episcopo. Azor. p. 2. l. 7. c. 29. q. 28. citans Feder. de permut. q. 11. Ubaldis eod. tr. n. 70. Rebuff. in pr. p. 3. tit. de permut. n. 36. Alium casum, in quo etiam resignatio per temporis intervalla separatur à collatione, vide supra, ubi, an in permutatione detur vera vacatio, & nova collatio. Unde jam etiam fit, ut dum beneficium à Titio dimissum, & Cajo collatum, Cajo ad dies, vel menses aliquot unà cum suo quietè possidet, eò quòd suum priùs dimittere, & Titio relinquere non poterat, v. g. propter absentiam sui Episcopi, tertius aliquis primùm illud Caji beneficium in Curia Romana impetrare nequeat, tanquam vacans per ademptionem secundi cum illo primo incompatibilis. Quia tamen beneficium, quod causâ permutationis dimittitur, vacare videatur, non tamen vacet vacatione, de qua in c. de multa, de præb. & secundum illud beneficium non datur Cajo, ut illud cum primo suo retineat, sed ut suum gratiâ Titii dimittat, ubi nactus ad hoc occasionem. Ita ferè Azor loc. cit. ex Rebuff. ubi ante n. 37.

Questio 865. Intra quod tempus expedienda permutatio, hoc est, facienda receptio resignationis talis mutæ, & collatio beneficiorum compermutatorum?

1. **R**espondeo primò: Certum tempus, intra quod beneficia compermutata conferri debeant à jure statutum non est. Azor loc. cit. n. 30. q. 2. Chok. de permut. p. 3. c. 17. Garc. p. 10. c. 4. n. 2. citans Federic. de permut. q. 29. Pet. de Ubaldis seu de Perusio eod. tr. p. 2. q. ult. n. 31. Selv. de benef. p. 3. q. 64. n. 2. & 3. Coral. de benef. p. 4. c. 1. n. 6. & c. contra Delphin. de jurep. l. 2. q. 11. tenentem, in beneficiis resignatis permutationis causâ habere quoque locum textum c. 2. de concess. præb. ubi ad conferendum

Mm 2

conceduntur collatoribus ordinariis sex menses; quod falsum esse, ait Garc. *loc. cit. n. 4.* & ex eo Chok. *loc. cit.* cum textus ille non habeat locum in collatione necessaria, qualis est illa, quæ conferuntur beneficia permutata; sed in habente liberam potestatem conferendi, ut Selva *loc. cit.* ait quoque Azor, posse Ordinarium superiorem inferiori Ordinario, apud quem beneficia permutantur, præcipere, ut intra certum tempus totam permutacionem expediat, sin minus, ipse eam perficiet. Verum tamen

2. Respondeo secundò: Hodie dum tempus illud determinatum à Gregorio XIII. in Constitutione ejus 87. de publicatione resignat. quæ hodie viget, ubi statuit Papa, quòd resignacione beneficiorum etiam ex causa permutacionis factæ in manibus Ordinariorum, & aliorum inferiorum Papæ infra mensem debeant admitti vel rejici, & provisio, si per eos faciendæ, fieri, & provisus intra tres menses à die factæ provisionis illam publicet, & possessionem beneficii capiat, alioqui nulla sit provisio, & beneficium vacare censetur eo ipso, ejusque dispositio ad Sedem Apostolicam devoluta existat. Garc. *p. 11 c. 3. n. 275.* de quo vide dicta suprâ, ubi de publicatione resignacionis. Quòd si tamen habens conferre beneficia ex causa permutacionis resignata sit in hoc negligens, & differat, vel etiam recuset id facere, recurrendum esse ad Superiorem, nempe Metropolitanum, vel Legatum Apostolicum, qui ei ad hoc tempus præfigat, quo elapso ipse supplebit, vel compellendo, vel conferendo seu instituendo. Garc. *cit. p. 10 c. 4. n. 5.* & ex eo Chok. *loc. cit.* quamvis, ut *ibidem n. 6.* Garcias, teneat Bellamèra, de permut. p. 5. q. 1. elapso illo tempore præfixo à Superiore ad conferenda beneficia permutata, non devolvi ad illum Superiorem potestatem conferendi, quia hoc jure cautum non reperitur, sed permutantes ad sua beneficia redire posse.

Questio 866. An, & qualiter permutatio fieri possit per Procuratorem?

1. Respondeo, præter dicta suprâ integros, de resignacione per Procuratorem, quæ revidenda, & huc applicanda. Primò posse permutacionem fieri per Procuratorem non secus ac resignacionem puram, vel in favorem. Azor. *p. 2. l. 7. c. 29. q. 2. 4.* cum communi.

2. Secundò: Posse constitui unum eundemque Procuratorem ab utroque compermutantium. Chok. de permut. p. 3. c. 2. Azor. *loc. cit.* citans Ægid. Bellam. de permut. p. 8. q. 1. Gamb. *p. 2. n. 142.* & Federic. de Senis. q. 3. quorum sententiam dicit communi consensu receptam. Quod si tamen postea de permutacione lis inter permutantes oriatur, unus idemque Procurator ad litem utriusque deservire non possit, juxta *l. licet. §. si plures. ff. de Procur.* qui textus loquitur de Procuratoribus in Judiciis contentiosis, in quibus, cum ab una tantum parte stare possit æquitas, unus idemque Procurator utriusque parti deservire nequit. Chok. *loc. cit.*

3. Tertio: Non sufficit Procurator constitutus generatim ad omnia negotia & causas agendas, sed requiritur speciale mandatum ad beneficium causâ permutacionis resignandum. Chok. *p. 3. c. 23. n. 1. & 2.* Azor *loc. cit.* quamvis Chok. *loc. cit. n. 3.* addat, videri subsistere constitutionem Procuratoris ad recipiendum, & acceptandum, ac permutandum beneficia in posterum obtinenda, quod negat A-

zor *loc. cit. §. quares.* ubi: minime constitui potest Procurator ad permutandum beneficium nondum obtentum, sed obtinendum; quia nemo potest permutare nisi rem suam: & eadem ratione non potest constitui Procuratorem ad beneficium recipiendum, & permutandum.

4. Quarto: Procurator constitutus ad permutandum, si prius anno elapso à constitutione sui permutet, videtur non valere permutacio, eò quòd intra tantum tempus voluntas Principalis præsumatur mutata, argumento *l. peregrin. ff. de acquirenda possess.* Chok. *p. 3. c. 25. n. 1.* qui etiam addit, quòd, etsi Camera Apostolica ejusmodi Procuratorem post annum ad resignandum admitrat, secus ac facere consuevit Cancellaria, provisio tamen obtenta à Papa, hoc suppresso, quòd mandatum erat superannale, subrepticia sit, & ipso jure nulla; eò quòd hoc non suppresso, Papa non tam facile admittit, & hoc sufficit ad subreptionem, ut Auctor Analyt. comment. n. 401. ad reg. de public.

5. Quintò: Procurator constitutus ad permutandum coram Papa non potest permutare coram Ordinario. Chok. *cit. q. 25. n. 2.*

6. Sextò: Procurator ad permutandum potest esse laicus. Chok. *p. 3. c. 27. n. 3.*

7. Denique beneficium vacat in locò, ubi Procurator permutat; non verò, in quo Principalis constituit, aut commoratur. Azor. *cit. q. 24.* & ex eo Chok. *p. 3. c. 26.* citans insuper Rebuff. in *pr. tit. de Procur. ad resign. n. 28.* Gamb. ad c. licet. de rer. permut. in 6. n. 146. Gemin. ad c. licet. Ecclesiarum. de præb. in 6. n. 7. & c.

Questio 867. An, & qualiter compelli quis possit ad permutandum independentem ab eo, quòd ipse de hoc antecederet tractavit, & sequè obstrinxerit fidei data ad permutandum?

Respondeo: Potest quis etiam invitus ac contradicens auctoritate Episcopi compelli ad permutandum suum beneficium, ubi id Ecclesie necessitas postulat, puta, quia in sua Ecclesia non proficit ob scandalum, persecutionem simili ève causam, aut aliter inutilis est. Azor. *p. 2. l. 7. c. 30. q. 5.* qui tamen id ipsum limitat, ita ut non sufficiat ad hanc compulsionem, quòd unus eorum sit magis utilis Ecclesie quam alter, sed requiratur, ut unus sit inutilis, alter utilis. Distinguit verò Ventrigl. *l. 2. annot. 4. §. 2. n. 47.* ut procedat, si necessitati Ecclesie subveniri nequeat, dando tali inutili beneficio Coadjutorem; tunc enim ait, compelli eum posse ad permutandum, etiam si dicta necessitas Ecclesie proveniat absque ejus culpa, eò quòd prævaleat tunc utilitas publica. citatque pro hoc Abb. in *c. questum. de rer. permut. Federic. de permut. q. 26. n. 41. & 42.* Mantica. de tacit. & ambig. contrab. *l. 2. l. 25. tit. 7. n. 16. 17. & 29.* Secus verò fit, si subveniri possit dictæ necessitati, dando illi Coadjutorem; cum etiam ægrotus, qui deservire non potest, non sit cogendus ad resignandum. Quod tamen intelligendum citra suam culpam est inutilis Ecclesie beneficiatus ille, ut contingit in infirmo. Dum enim ob commissum crimen, aut scandalosam vitam nil proficit, aut dilapidator est bonorum Ecclesie, opus non est datione Coadjutoris, etsi per eum subveniri posset Ecclesie; sed potest compelli ad permutandum.